

Sygn.akt III AUa 968/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bożena Szponar - Jarocka

Sędziowie: Sławomir Bagiński

Barbara Orechwa-Zawadzka

Protokolant: Barbara Chilimoniuk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 czerwca 2020 r. w B.

sprawy z odwołania T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o uchylenie decyzji i ponowne przeliczenie wysokości świadczenia

na skutek apelacji wnioskodawczyni T. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 7 października 2019 r. sygn. akt V U 725/19

I. zmienia zaskarżony wyrok o tyle, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do wydania w terminie 60 dni decyzji w sprawie z wniosku T. S. z dnia 9 kwietnia 2019 roku o przeliczenie świadczenia w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 roku P 20/16 w trybie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2018 poz. 1270 j.t.), a w pozostałym zakresie apelację oddala;

II. nie stwierdza rażącego naruszenia prawa przez organ rentowy.

S. B. (1) S. B. (2) O.-Z.

Sygn. akt III AUa 968/19

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 24.04.2019 r. odmówił T. S. uchylenia decyzji z 3.01.2014 r. oraz stwierdził, iż została ona wydana z naruszeniem prawa. Powołując się na art. 146 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego wskazał, iż uchylenie decyzji nie może nastąpić, ponieważ od dnia doręczenia decyzji z 3.01.2014 r. upłynęło 5 lat.

W odwołaniu od tego orzeczenia wnioskodawczyni powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6.03.2019 r. uznający art. 25 ust.1b ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS za niezgodny z art.2 Konstytucji.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 7 października 2019 roku oddalił odwołanie.

Sąd I instancji ustalił, że T. S. urodziła się (...) W dniu 20.08.2008 r. złożyła wniosek o przyznanie emerytury. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 19.09.2008 r. przyznał jej to świadczenie od 29 września. Obliczenie wysokości emerytury nastąpiło na podstawie art. 53 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Następnie decyzją z dnia 3.01.2014 r. organ rentowy przyznał odwołującej prawo do nowej emerytury. Podstawa obliczenia tego świadczenia została pomniejszona o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne. W dniu 9.04.2019 r. ubezpieczona zwróciła się do organu rentowego o przeliczenie nowej emerytury, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Organ rentowy postanowieniem z 24.04.2019 r. wznowił postępowanie w tej sprawie. Jednocześnie decyzją z tego samego dnia odmówił uchylenia decyzji z 2014 r.

Sąd Okręgowy stwierdził, że we wniosku o przeliczenie emerytury ubezpieczona wprost powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6.03.2019 r., w którym Trybunał orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w brzmieniu obowiązującym do 30.09.2017 r. w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...)r. kobiet, które przed 1.01.2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Wchodzą w życie z dniem ogłoszenia. Według ustępu 4 tego artykułu orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub ustawą aktu normatywnego, na którego podstawie zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylenia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania. Postępowanie w sprawach emerytalno-rentowych ma charakter wnioskowy. Na mocy art. 124 ustawy emerytalnej w postępowaniu w sprawach o świadczenia określone w niej stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Za przepis o charakterze szczególnym uznaje się art. 114 ustawy dotyczący ponownego rozpoznania prawa do świadczenia lub jego wysokości. Wśród wymienionych w nim podstaw ponownego ustalenia wysokości emerytury nie ma orzeczenia TK uznającego ustawę lub jej część za niezgodną z Konstytucją.

W ocenie Sądu I instancji wznowienie postępowania na tej podstawie jest możliwe np. na podstawie art. 401¹ k.p.c., art. 145a k.p.a. i art. 540 § 2 k.p.k. i art. 240 § 1 pkt 8 Ordynacji podatkowej.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 27.10.2004r., sygn. SK 1/04 stwierdził, że art. 190 ust. 4 Konstytucji, przyznając jednostce prawo do rozstrzygnięcia sprawy, w następstwie utraty mocy przez zdyskwalifikowaną normę prawną, nie deklaruje utraty skuteczności prawnej ex lege niekonstytucyjnego aktu. W zgodzie z zasadą pewności prawa i zasadą ochrony zaufania nakazuje wznowienie prawomocnie (ostatecznie) zakończonych postępowań. Przepis ten odsyła do ustaw zwykłych, ale to Konstytucja sama kształtuje prawo do zniweczenia każdego rozstrzygnięcia leżącego u genezy skargi konstytucyjnej.

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z 6 marca 2019 r. uznał za jego skutek wznowienie postępowania na podstawie art. 401¹ k.p.c. lub art. 145a k.p.a. W ten sposób pośrednio przesądził o braku podstaw do zastosowania art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż nie sposób uznać wyrok Trybunału Konstytucyjnego za nowy dowód lub nową okoliczność istniejącą przed wydaniem przez organ rentowy decyzji dotyczącej wysokości świadczenia. Sąd Okręgowy powołał się też na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 lutego 2012 r. (K 5/11), zgodnie z którym prawomocność jest sama w sobie wartością konstytucyjną. Ochrona prawomocności wynika z art. 7 Konstytucji. Zatem

prawomocne rozstrzygnięcia mają za sobą konstytucyjne domniemanie wynikające z tego przepisu. Może ono zostać przełamane gdy samo rozstrzygnięcie odbiega od konstytucyjnego standardu. Dlatego podważenie prawomocności musi być każdorazowo przedmiotem skrupulatnego ważenia wartości. Nie jest zasadą konstytucyjną nieograniczona w czasie wzruszalność ostatecznych decyzji administracyjnych. Konstytucja nie zawiera regulacji, która wyłączałaby możliwość wprowadzenia ograniczenia wzruszalności takich orzeczeń.

Zdaniem Sądu Okręgowego, prawo do wznowienia postępowania nie ma charakteru absolutnego. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z 24.09.2015 r. sygn. II UZ 19/15 wyraził pogląd, wg którego niemożność wniesienia skargi o wznowienie postępowania w ustawowym pięcioletnim (obecnie dziesięcioletnim) terminie ze względu na to, że orzeczenie TK, będące podstawą wznowienia, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie, weszło w życie po upływie tego terminu nie stanowi pozbawienia możliwości działania, które uzasadniałoby dopuszczenie skargi o wznowienie po upływie pięcioletniego terminu.

Sąd I instancji wskazał, iż pytanie Sądu Okręgowego w Szczecinie o zbadanie konstytucyjności art. 25 ust.1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS trafiło do TK 3.10.2016r. Rozpoznanie sprawy po 2,5 roku doprowadziło do upływu terminu, w jakim organ rentowy pozytywnie rozpoznałby wniosek ubezpieczonej. Termin pięcioletni z art. 146 § 1 k.p.a. (upływ 5 lat od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji) jest terminem prekluzyjnym. Jego upływ czyni wniosek niezasadnym.

Z tego względu Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ubezpieczonej na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożyła T. S.. Zaskarżając wyrok w całości, zarzuciła mu:

- naruszenie art. 190 ust. 4 Konstytucji albowiem skutkiem wyroków Trybunału Konstytucyjnego jest prawo wznowienia postępowania, natomiast w realiach sprawy Sąd I instancji stosując wykładnię literalną stwierdził, iż niemożliwym jest uchylenie decyzji z powodu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego niezgodności ustawy z Konstytucją, jeżeli od dnia doręczenia decyzji upłynęło 5 lat, co wynika z art. 146 § 1 k.p.a.,

- pominięcie wykładni dokonanej przez Trybunał Konstytucyjny pojęcia „wznowienia postępowania”, co ma istotne znaczenie dla rozpoznania odwołania od decyzji ZUS, a to: „Jak wielokrotnie podkreślono w orzecznictwie TK, pojęcie wznowienia postępowania”, o którym mowa w art. 4 Konstytucji ma szersze znaczenie niż pojęcie wznowienia w sensie technicznym, przewidziane w odpowiednich procedurach regulowanych w ustawach i obejmuje wszelkie instrumenty proceduralne stojące do dyspozycji stron, organów i sądów, wykorzystanie których umożliwia przywrócenie stanu konstytucyjności orzeczeń” (zob. np. postanowienie z 14 kwietnia 2004 r. sygn. SK 32/01, OTK ZU nr 4/ (...), poz. 35).

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uchylenie decyzji z dnia 3.01.2014 r. oraz stwierdzenie, że została ona wydana z naruszeniem prawa, lub ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja była częściowo zasadna.

Bezspornie 9 kwietnia 2019 r. T. S. złożyła do organu rentowego skargę o wznowienie postępowania w sprawie przeliczenia emerytury, zgodnie z treścią wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. sygn. akt P 20/16. Organ rentowy pismo to potraktował dosłownie, wyłącznie jako skargę o wznowienie postępowania. W następstwie czego, na podstawie art. 145a Kodeksu postępowania administracyjnego (zwanego dalej „k.p.a.”) wznowił postępowanie w sprawie zakończonej decyzją z 3 stycznia 2014 r., mocą której przyznano odwołującej prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym i obliczono wysokość emerytury, pomniejszając podstawę obliczenia emerytury o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych. Po wznowieniu postępowania organ

rentowy wydał zaskarżoną w sprawie decyzję z 24 kwietnia 2019 r. W decyzji tej organ rentowy odmówił T. S. uchylecia decyzji z 3 stycznia 2014 r. i jednocześnie stwierdził wydanie tej decyzji z naruszeniem prawa. Zatem zakres i przedmiot postępowania sądowego oraz wydane w jego następstwie wyroku wyznaczała zaskarżona decyzja z 24 kwietnia 2019 r.

Niewątpliwie problem prawny, który wystąpił w rozpoznawanej sprawie zaistniał w wyniku wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z 6 marca 2019 r. w sprawie sygn. akt P 20/16. W wyroku tym orzeczono, że art. 25 ust. 1b ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury, na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw 21 marca 2019 r. Z tym dniem wszedł więc w życie i wywołał skutek w postaci niemożności stosowania tego przepisu przez sądy oraz inne organy także w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Nie oznacza to jednak automatycznego pozbawienia mocy obowiązującej decyzji wydanych z uwzględnieniem uchylonego przez Trybunał Konstytucyjny przepisu. Konieczne jest bowiem zainicjowanie odpowiedniego postępowania zmierzającego do wzruszenia decyzji wydanej na podstawie przepisu uznanego za niezgodny z Konstytucją. Wynika to z art. 190 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylecia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania.

Trybunał Konstytucyjny, stwierdzając niekonstytucyjność zaskarżonego przepisu w zakresie, w jakim dotyczy kobiet urodzonych w (...) r., które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury, na podstawie art. 46 ustawy emerytalnej, nie zakwestionował możliwości stosowania określonego w nim mechanizmu potrącania w stosunku do pozostałych osób. Skutkiem niniejszego wyroku jest prawo wznowienia postępowania z mocy art. 190 ust. 4 Konstytucji RP dla wszystkich kobiet objętych zakresem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Przepis ten otwiera drogę do sanacji konstytucyjności sytuacji prawnych, w których zastosowanie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej wywołało konsekwencje zakwestionowane przez Trybunał Konstytucyjny. Z powszechnego charakteru wyroków Trybunału Konstytucyjnego, o którym mowa w art. 190 ust. 1 Konstytucji i utraty mocy obowiązującej zaskarżonego przepisu (art. 190 ust. 3 Konstytucji RP), wynika, że możliwość rozstrzygnięcia sprawy z pominięciem derogowanego przepisu odnosi się zasadniczo do wszystkich spraw, w których niekonstytucyjny przepis był podstawą orzeczenia o prawach osób uprawnionych, bez względu na to, kto i w jakim trybie zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z odpowiednim żądaniem. Pojęcie „wznowienia postępowania”, o którym mowa w art. 190 ust. 4 Konstytucji ma szersze znaczenie niż pojęcie „wznowienia” w sensie technicznym, przewidziane w odpowiednich procedurach regulowanych w ustawach i obejmuje wszelkie instrumenty proceduralne stojące do dyspozycji stron, organów i sądów, wykorzystanie których umożliwi przywrócenie stanu konstytucyjności orzeczeń (zob. np. postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 14 kwietnia 2004 r., SK 32/01).

Prawo sanacji konstytucyjności może być zrealizowane w dwojakim trybie. Postępowania zakończone wydaniem wyroku przez sądy mogą być wznowione na podstawie art. 401¹ ustawy z 17 listopada 1964 r. kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 1360 ze zm.), natomiast osobom, które nie odwołały się od decyzji wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przysługuje prawo wznowienia postępowania na podstawie art. 145a ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096, ze zm.) w związku z art. 124 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wznowienie w tym kontekście oznacza prawo do skorzystania ze środków proceduralnych zmierzających do wydania w zakończonej sprawie nowego rozstrzygnięcia, opartego na stanie prawnym ukształtowanym po wejściu w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 7 września 2006 r., SK 60/05). Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 6 marca 2019 r. sygn. akt P 20/16, wymienione przepisy dotyczące wznowienia postępowania nie uwzględniają jednak specyficznej sytuacji związanej z obowiązkiem sanacji konstytucyjności w sprawach dotyczących emerytur kobiet,

które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury, na podstawie art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Pozostawiają tym samym znaczny margines dowolności organom i sądom w ocenie i rozstrzygnięciu następstw wyroku Trybunału Konstytucyjnego w konkretnych wypadkach.

Specyfika spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych wyraża się między innymi tym, że związanie sądu i organu rentowego ostateczną decyzją administracyjną nie ma charakteru bezwzględnego. Istnieje możliwość dokonania ponownych ustaleń warunkujących prawo lub wysokość przyznanego wcześniej świadczenia. Podstawę do tego zawiera art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który na gruncie ubezpieczeń społecznych daje podstawy do ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości, jeżeli zostaną spełnione warunki określone w tym przepisie. Niewątpliwie instytucja przewidziana w art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie jest wznowieniem postępowania sensu stricto, lecz co najwyżej „swoistym wznowieniem postępowania”. Instytucja ta ma szerszy charakter niż wznowienie postępowania i nieco odmienne od niego przesłanki. Z istoty swej służy też innym celom, pozwalając ponownie ustalić prawo do świadczeń emerytalno-rentowych lub ich wysokość przy wykorzystaniu mniej rygorystycznych podstaw niż określone w przepisach kodeksu postępowania administracyjnego podstawy wznowienia takiego postępowania. Niemniej jednak jest szczególną instytucją w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, która umożliwia ponowne rozpatrzenie prawa do świadczeń emerytalno-rentowych lub ich wysokości, mimo istnienia w obrocie prawnym prawomocnej decyzji organu rentowego. Z uwagi zatem na specyfikę postępowań w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, zdaniem Sądu Apelacyjnego, organ rentowy powinien być również rozważyć możliwość zastosowania art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jako jedną z form „wznowienia” postępowania zakończonych decyzją organu rentowego. W wyroku z 3 grudnia 2019 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III AUa 683/19, Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyjaśnił zasadność zastosowania art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ocenie żądań osoby ubezpieczonej powołującej się na korzystny dla niej wyrok Trybunału Konstytucyjnego, a także to, dlaczego wyrok Trybunału Konstytucyjnego korzystny dla osoby ubezpieczonej może stanowić okoliczność uzasadniająca wznowienie postępowania na podstawie art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W piśmie z 9 kwietnia 2019 r. odwołująca domagała się wznowienia postępowania w sprawie dotyczącej wysokości emerytury powszechnej oraz ponownego obliczenia jej emerytury z uwzględnieniem stanowiska Trybunału Konstytucyjnego wyrażonego w wyroku z 6 marca 2019 r. (P 20/16). Organ rentowy rozpatrzył wniosek pod kątem spełnienia przesłanek do wznowienia postępowania na podstawie art. 145a Kodeksu postępowania administracyjnego i wznowił postępowanie w sprawie zakończonej decyzją z 3 stycznia 2014 r., mocą której przyznano odwołującej prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym i obliczono wysokość emerytury, pomniejszając podstawę obliczenia emerytury o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur. Następnie decyzją z 24 kwietnia 2019 r. odmówił uchylenia decyzji z 3 stycznia 2014 r. i stwierdził jej wydanie z naruszeniem prawa, powołując się na art. 146 § 1 w zw. z art. 151 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego organ rentowy jako profesjonalny organ zajmujący się ustalaniem prawa do świadczeń emerytalnych i ich wysokości powinien wszechstronnie rozpatrzyć żądanie odwołującej, nie tylko w zakresie art. 145a i art. 146 § 1 w zw. z art. 151 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. Powinien wziąć pod uwagę każdy możliwy sposób rozpatrzenia zgłoszonego żądania, w tym również w trybie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyła lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. Organ rentowy nie ustosunkował się do żądania odwołującej w tym zakresie, dlatego zdaniem Sądu Apelacyjnego należało potraktować odwołanie T. S. jako odwołanie nie tylko w zakresie, na który wskazuje zaskarżona w sprawie decyzja organu rentowego z 24 kwietnia 2019 r. (odmawiająca uchylenia decyzji z 3 stycznia 2014 r. i stwierdzająca wydanie jej z naruszeniem prawa), ale również jako odwołanie wniesione w związku z niewydaniem decyzji przez organ rentowy co do możliwości zastosowania art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej. W tym zakresie miał zastosowanie art. 477¹⁴ § 3 Kodeksu postępowania cywilnego,

zgodnie z którym - jeżeli odwołanie wniesiono w związku z niewydaniem decyzji przez organ rentowy lub niewydaniem orzeczenia przez wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, sąd w razie uwzględnienia odwołania zobowiązuje organ lub zespół do wydania decyzji lub orzeczenia w określonym terminie, zawiadamiając o tym organ nadrzędny, albo orzeka co do istoty sprawy. Jednocześnie sąd stwierdza, czy niewydanie decyzji przez organ rentowy nastąpiło z rażącym naruszeniem prawa. Organ rentowy nie wydał decyzji w trybie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej. Z tego względu Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony w sprawie wyrok Sądu Okręgowego o tyle, że zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do wydania decyzji w sprawie z wniosku T. S. z 9 kwietnia 2019 r. o przeliczenie świadczenia w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. (P 20/16) w trybie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a w pozostałym zakresie oddalił apelację. O tym orzeczono na podstawie art. 386 § 1 oraz art. 385 k.p.c. (punkt I sentencji wyroku).

Sąd Apelacyjny nie stwierdził rażącego naruszenia prawa przez organ rentowy, o którym mowa w art. 477¹⁴ § 3 k.p.c. (pkt II sentencji wyroku). Organ rentowy ustosunkował się do wniosku odwołującej o przeliczenie emerytury w związku z wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z 6 marca 2019 r. na podstawie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego i w tym zakresie Sąd odwoławczy podziela w całości ustalenia i rozważania prawne Sądu Okręgowego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego nierozpoznanie przez organ rentowy wniosku odwołującej w trybie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej jako szczególnej postaci wznowienia postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych obligowało Sąd Apelacyjny do częściowej zmiany rozstrzygnięcia. Zgodnie z treścią art. 477¹⁴ § 3 k.p.c., Sąd określił organowi rentowemu termin 60 dni do rozpoznania wniosku i wydanie decyzji, określonego w punkcie I sentencji wyroku. W pozostałym zakresie apelacja podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c.

S. B. (1) S. B. (2) O.-Z.